

LA MOVIDA, CRÒNICA D'UNA AGITACIÓ 1978-1988

ALBERTO GARCÍA-ALIX, OUKA LEELE, PABLO PÉREZ-MÍNGUEZ I MIGUEL TRILLO

Aquesta exposició reuneix l'obra de quatre fotògrafs, l'obra dels quals es vincula directament a La Movida, considerada una de les èpoques més singulars i espontànies de la cultura contemporània espanyola, i que té lloc fonamentalment a Madrid en els primers anys vuitanta del segle passat.

Després de diverses dècades de dictadura i ostracisme, sorgeix una nova generació fascinada per la modernitat que cristal·litzarà en creadors procedents d'àmbits com la música, la moda, el cinema, la pintura o la fotografia. La ciutat de Madrid sencera canvia i als carrers comença a haver-hi més gent durant la nit que durant el dia. Sales de concert com *El Pentagrama* o la mítica *Rock-Ola* es converteixen en espais neuràlgics de l'ambient *underground*; multitud de fanzins i revistes ara considerades de culte com *La Luna de Madrid* o *Madrid me mata*, vehiculen idees i posicionaments; milers de joves de tot el país segueixen setmanalment programes de televisió que estaven a l'avantguarda d'Europa, com *La edad de oro* o *La bola de cristal*, un programa, aquest, dirigit al públic infantil que va protagonitzar la polifacètica Alaska i que incorporava actuacions musicals de líders del moment; és també l'època en què surten a la llum les primeres pel·lícules de Pedro Almodóvar, rodades en qualsevol lloc, amb diàlegs desenfadats i plenes de situacions absurdes.

La Movida es converteix, ja en el seu moment, en un fenomen enormement publicitat i mitificat. Diaris i televisions de tot el món van a Madrid per a fer reportatges del que està passant. Però més enllà de ser un moviment generacional o de compartir una sola ideologia, La Movida és un moment històric de gran eferescència, optimista, i amb un eclecticisme acusat en moltes ocasions d'un excés de narcisisme i frivolitat. Potser per això alguns han renegat d'aquest moviment, al qual seria interessant aproximar-se des d'una òptica diferent, com és la cerca de la llibertat i la reivindicació de ser un mateix després d'un llarg període d'estancament. Tal vegada, com afirmen molts dels seus protagonistes, el secret de La Movida es redueix al fet que hi ha hagut èpoques en les quals la gent s'ha trobat. O, com va dir Pérez-Mínguez, "on hi hagi tres persones amb ganes de fer alguna cosa plegats, hi ha una *movida*".

Alberto García-Alix, Ouka Leele, Pablo Pérez-Mínguez i Miguel Trillo van formar part de La Movida i van coincidir en diferents ambients, però el que resulta excepcional és que cadascun la va viure i va fotografiar amb una energia irrepetible i aproximant-s'hi des de pols radicalment diferents. El resultat és una multifacètica mirada sobre aquest moviment.

Exposició coproduïda amb Les Rencontres d'Arles i comissariada per Antoine de Beauré, Pepe Font de Mora i Irene de Mendoza. Agraïment especial a Adolfo Autric.

ARLES —
LES RENCONTRES
DE LA PHOTOGRAPHIE

Amb la col·laboració de:

EGM
QUALITYIMAGE

rtve

FilmoTeca
de Catalunya

ALBERTO GARCÍA-ALIX

“Don’t follow me, I’m lost”

Aquest conjunt de fotografies mostra una dècada en la vida d'Alberto García-Alix, des de 1978 fins a 1988. Època de joventut que va viure intensament, capturada majoritàriament en 35 mil·límetres. Imatges que constaten la seva necessitat d'aventura vital per a la creació i retraten els companys i els moments de convulsió i d'agitació personal, a més de la cerca del plaer i de la diversió a través dels opiàcics. La frase “Don’t follow me, I’m lost”, a més de ser el primer tatuatge de García-Alix, reflecteix perfectament el que van ser aquells anys per a l'autor.

“Si algú pot parlar d'Alberto García-Alix, aquest soc jo. He estat testimoni del seu temps i de les seves aventures. Els seus passos han estat també els meus passos. És possible que ens hàgim canviat les ombres, perquè quan l'abandono i me'n vaig cap al somni, temo que l'ombra que em segueix sigui la seva.”

“Ara aquells anys queden tan llunyans que l'Alberto és capaç de dir que ho he deformat tot. Dels amics presents en aquestes imatges en quedem pocs. Molt pocs. La mort va poder triar al seu gust els nois que van fer un pas endavant amb la seva desoladora mística. Els que encara continuem vius no els oblidem. Respecte a mi, que vaig perdre la meua ombra per a seguir la de l'Alberto, fins avui m'he mantingut en silenci. Si ho he fet, no és només perquè soc el seu pusil·lànim còmplice i menys encara per l'agraïment que segons ell li dec. Si he callat molt del que vaig viure aquella dècada al seu costat, és per les seves fotos. És estrany. Des del principi vaig creure en elles i aquest va ser el meu únic encert. Ara sé que les seves imatges són el consol que em recompensa per haver-lo seguit, i que són, sense paraules, les qui parlen per mi amb l'Alberto.”

Fragment d'un diàleg mantingut entre Alberto García-Alix i Xila, el seu alter ego.

MIGUEL TRILLO

Popurri

Miguel Trillo va retratar de manera perseverant la llibertat del carrer i la joventut agrupada en tribus segons la seva manera de vestir i els seus comportaments. La coherència de la seva trajectòria fotogràfica es reforça amb la perspectiva de la dècada dels vuitanta durant la qual va apostar per formats pioners com la projecció, el fanzín o la fotocòpia.

Les fotografies de Miguel Trillo formaven part de la seva vivència. Va fotografiar la vida nocturna madrilenya, quan aquella nit estava poblada de gent de la seva generació. Pròxim a l'epicentre de l'escena contracultural i les actuacions musicals del moment, afirma: “Els grups sempre feien el mateix sobre l'escenari, sempre representaven el mateix paper, ja fora a París, Roma, Londres o Madrid... Però al pati de butaques, a la sorra de la plaça, l'espectacle era nou cada vegada.”

El mateix Miguel Trillo contextualitza: “El meu treball no era acceptat en el món del periodisme perquè eren fotografies de ‘posats’, però tampoc era acceptat en el món de la fotografia creativa perquè eren massa ‘fàcils’. A mi m'interessava l'exploració de la icona, la seva repetició i variació, i suposo que això té a veure amb la meua formació de filòleg. Una paraula és una imatge camuflada entre lletres.”

“El que jo estava fotografiant a Madrid era un detall d'uns texans, una canellera, un pentinat, l'espai d'un local... Em preguntava per què el món del carrer —la nit, les indumentàries...— es considerava art contemporani a Nova York i no a Espanya.”

OUKA LEELE

Mística domèstica

“Jo soc Ouka Leele, la creadora de la mística domèstica. Dic això perquè crec que la gent es pren les meves imatges com una crítica social quan en realitat és la sublimació del que és quotidià, del que és domèstic”.

Companya de fatigues d'artistes com Javier Mariscal, Ceesepe, Alberto García-Alix o Pedro Almodóvar, Ouka Leele va residir a Barcelona, Madrid i Nova York des de la seva joventut. Des de principis dels vuitanta, va signar la seva obra amb el pseudònim d'Ouka Leele, tot i que el seu veritable nom és Bárbara Allende Gil de Biedma.

Només les insòlites circumstàncies de la desenfadada època de La Movida poden explicar la frescor i el risc amb els quals aquesta joveníssima creadora es va atrevir a experimentar amb un particular llenguatge.

Les seves fotografies oníriques són el resultat, segons l'autora, d'idees que lentament cobren forma en la seva imaginació: “Primer crec la imatge i després la fotografia. Utilitzo la càmera com a registre del que jo ja he creat abans i utilitzo la foto com a base per a pintar-ho. La meua obra és una barreja de teatre, imaginació, pintura i fotografia.”

L'experiència subjectiva ha portat Ouka Leele a pintar amb aquarel·les les fotografies que feia en blanc i negre. Segons paraules de l'autora, “El color fotogràfic mai m'ha agradat. És una foto, però no és la realitat: em semblava que els meus records de l'experiència es perdien amb la foto en color.”

PABLO PÉREZ-MÍNGUEZ

Tot s'hi val

Pioner a Espanya en diferents àmbits de la creació fotogràfica, Pablo Pérez-Mínguez va ser el gran retratista de La Movida madrilenya. El seu estudi va ser uns dels centres neuràlgics de l'època, per on van passar i es van fotografiar tots els protagonistes del moment. Creador d'enginyoses sèries, el seu lema era “Tot s'hi val”, reflex de la impactant imatgeria gamberra de la seva mirada i dels personatges que van posar davant la seva càmera. Així explica Pérez-Mínguez aquella època:

“El meu estudi, acabat d'obrir el 1981, era un cabaret constant on es representava diàriament, sense guió, la nostra vida mateixa. S'obria a les sis de la tarda i no parava d'entrar i sortir gent fins les onze o dotze de la nit. Després ens dispersàvem i retrobàvem al llarg de la nit madrilenya. A vegades tornàvem de matinada i continuàvem fent fotos, cada vegada amb més intensitat.”

“Pedro Almodóvar posava en el meu estudi de forma natural en completa llibertat... i sense complexos, gaudint amb les seves morbositats i les seves provocacions constants. Representava tot tipus de personalitats, improvisant les escenes amb les motivacions més embogides i absurdes... A més, en el meu estudi hi vam fer junts vídeos casolans, una fotonovel·la i hi va rodar la seva mítica pel·lícula *Laberint de passions*.”

“Érem fills del pop i de l'*underground*, del còmic, de les fotonovel·les i de la publicitat. En el nostre Olimp particular, tots érem déus polivalents, fascinats per la cultura popular.”